

A woman in a black, textured dress is floating in clear, turquoise water. Her body is partially submerged, with her arms and legs visible. Sunlight filters through the water, creating shimmering patterns on her skin and the dress. The overall mood is mysterious and serene.

Wie heeft deze
lugubere moord op
zijn geweten?

HOOFD ZAAK

MARISKA OVERMAN

DE CRIME COMPAGNIE

MARISKA OVERMAN

Hoofdzaak

Thriller

DE CRIME COMPAGNIE

CRÈME DE LA CRIME

© 2017 Mariska Overman

Omslagontwerp: Cunera Joosten

Boekverzorging: Michiel Niesen, ZetProducties, Haarlem

Foto omslag: © Miguel Sobreira / Arcangel Images

Auteursfoto: Vicky Keulen, PhotograVics

ISBN 978 94 6109 239 7

NUR 332

Meer informatie over De Crime Compagnie op www.crimecompagnie.nl

Voor Donny
1974 - 1991

Dinsdag

Het hoofd lag op tafel. De ogen keken verrast de keuken in, alsof ze die voor de eerste keer zagen. Wat misschien ook wel zo was. Isabel keek om zich heen. Haar handen in de zakken. Een zakdoekje drukte tegen haar vingers. De lamp boven de tafel waarop het hoofd lag, wiegde zachtjes heen en weer. Als ze nog bij de recherche gewerkt had, had ze op dit moment de lamp met een gehandschoende vinger aangeraakt. Nu deed ze niets. Achter haar klonken stemmen. De agenten die het huis moesten afschermen als plaats delict, spraken over haar. Ze dachten dat ze het niet kon horen. Niets was minder waar.

‘En. Wat denk je?’ David klonk ontspannen. Alsof er dagelijks hoofden op tafels lagen in zijn huis. Ze keek hem aan. Haalde haar schouders op.

‘Ik heb het niet gedaan.’ Hij lachte wat besmuikt.

‘Ik zie nauwelijks bloed.’ Isabel pakte het zakdoekje uit haar broekzak en wond het om de vingers van haar rechterhand. Voorzichtig duwde ze tegen het hoofd aan. Het hoofd was kaarsrecht afgesneden. Dat moet met een erg scherp voorwerp zijn gebeurd, dacht Isabel. David probeerde mee te kijken, hij boog zijn hoofd tot aan de tafelrand.

‘Wanneer vond je het hoofd?’

‘Een klein uurtje geleden. Ik kwam terug van het hardlopen. Ik zag het niet eens direct, ben eerst naar boven gelopen om te douchen. Toen ik weer beneden kwam, zag ik het liggen.’

‘Weet je zeker dat het er al lag? Of kan het er neer zijn gelegd terwijl je aan het douchen was?’

Davids wenkbrauwen gingen amper merkbaar omhoog. Bij die mogelijkheid had hij kennelijk niet stilgestaan.

Hij keek naar Isabel. Haar vertrouwde trekken verraadden absoluut niets van wat ze dacht.

‘Wie komt er schouwen?’ vroeg ze terwijl ze om de tafel heen liep om de achterkant van het hoofd te bekijken. Haar hakken klikten op de granitovloer.

‘Karel heeft dienst. Hij is direct gebeld; hij komt er zo snel mogelijk aan. Hij was druk, zei hij. Wat in zijn geval waarschijnlijk betekent dat hij zijn lunch nog niet ophad.’ David zei het zonder een spoor van ironie. Karel van der Steen was sinds vorig jaar naast zijn werk als huisarts forensisch arts en daarmee een van de gemeentelijke lijkschouwers in de regio.

Isabel zag dat de achterkant van het hoofd op een vreemde manier plat was.

‘Heb je pen en papier voor me?’

David rommelde in een keukenla, vond het gevraagde, en overhandigde het. Met de dop van de pen in de mond schreef Isabel op wat ze had gezien. Een platte achterkant. Een scherpe rechte snee waarmee het hoofd van de romp gescheiden was. Weinig bloed, niet aan het hoofd, niet in de keuken. Een onschuldige David. Ze keek hem aan. Hij zei niets. Ze kenden elkaar lang genoeg om te weten wat ze ieder dachten. Dit was iets groots. Iets raars. Elke moordzaak was bijzonder, maar dit droeg iets met zich mee wat niet in woorden te vangen was.

Isabel keek naar de voordeur waar de andere agenten stonden. Ze waren buiten gehoorsafstand. ‘Waarom belde je mij eerst? Je weet dat ik hier eigenlijk niets te zoeken heb. Hier gaan ze over kletsen. En mijn aanwezigheid zal allerlei vage gedachten slechts versterken.’

David keek Isabel aan. Nu zag ze de lichte wanhoop op zijn gezicht. ‘Ik weet het. Maar toen ik dit vond,’ hij knikte met zijn hoofd naar het hoofd op de tafel, ‘toen dacht ik alleen aan jou. Jij was een keigoede rechercheur, en je weet veel van lijken.’ Voorzich-

tig vormde er zich een mislukte lach op zijn gezicht, alsof het een grap moest zijn wat hij zei.

‘Goedemiddag! Wat heb jij nou aan je laars hangen? Of, ik zie het al, op je tafel liggen?’ Zonder dat ze het gemerkt hadden was Karel naar binnen gelopen. Breed grijnzend stond hij in de keukendeur. Zijn eeuwige hoed, een of ander in een toeristenoord opgeduikeld geval, stond schuin op zijn hoofd. Zijn rossige haar plukte er her en der onderuit. Isabel vroeg zich af hoe hij erbij liep als hij zijn rol als huisarts vervulde. Hopelijk droeg hij dan niet dat hoedje. Zweetdruppeltjes stonden op zijn voorhoofd. Niet omdat het warm was, het was voor de tijd van het jaar zelfs onaangenaam fris buiten. Hij had het nu eenmaal snel warm als hij in beweging was. Als altijd droeg hij zijn koffer bij zich, met alles erin dat nodig was om een lijk te onderzoeken en iemand dood te verklaren.

Met een te harde klap zette hij de koffer neer. ‘Heb je een doekje voor me?’ Hij nam zijn hoed af, legde die op het aanrecht, naast een paar keurig gestapelde kopjes. Hij keer ernaar, maar slikte een opmerking erover in. David trok een stuk keukenpapier van de houder aan de muur, en overhandigde het aan Karel. Terwijl hij zijn voorhoofd ermee depte, keek hij rond. ‘Wauw, je woont mooi hier. Verdient goed kennelijk, rechercheur zijn. Misschien moet ik me laten omscholen.’ Zonder een reactie af te wachten boog hij zich over het hoofd. Zachtjes kwam een sissend geluid over zijn lippen, en bijna onhoorbaar zei hij: ‘Knap werk. Als ik niet vond dat het ziek was, zou ik jaloers zijn.’ David keek Isabel zwijgend aan.

Klik. Klik. De sluitingen van de koffer sprongen open. Karel opende de deksel. De instrumenten waren keurig gerangschikt in de koffer en vanuit een vakje trok Karel twee latex handschoenen, die na wat gefriemel om zijn korte dikke vingers gleden.

‘Kijk, kijk. Wat hebben we hier. Het hoofd van een dame, vermoed ik.’ Karel hing met zijn gezicht vlak voor de neus van het hoofd, terwijl hij het met beide handen voorzichtig omvatte, zonder het van plaats te veranderen. ‘Zijn er al foto’s gemaakt?’ David

schudde zijn hoofd. ‘Mijn collega’s zijn onderweg. Ik heb zelf niets gedaan. Mijn huis is veranderd in een plaats delict. Ik blijf overal van af.’

‘Tja, ik hoef niet veel te doen om te concluderen dat ze dood is. En dat ze onthoofd is. En dat die onthoofding niet in deze ruimte plaatsvond, gezien het weinige bloed. Bijzonder. Bijna geen bloed. Ik kan verder weinig, dit is overduidelijk, er moet gewoon sporenonderzoek gedaan worden nu. En een sectie moet worden aangevraagd. Zonder lichaam kan ik onmogelijk vaststellen wat de doodsoorzaak is, of het tijdstip van overlijden.’ Karel sprak vooral tegen zichzelf, scheen het.

Inmiddels liep het huis langzaam vol met rechercheurs en agenten die het huis gingen onderzoeken. Het was slechts een kwestie van tijd voordat ook de straat zou vollopen met nieuwsgierige passanten en buurtbewoners. Om niet te spreken over de pers. Een hoofd in het huis van een rechercheur, als dat geen nieuws was... David voelde de spanning in zijn hoofd toenemen. Vlak bij zijn slaap begon het onaangenaam te drukken. Iets wat altijd gebeurde als de spanning te hoog opliep.

‘Dit lijken wel Amerikaanse taferelen, Jezus.’ Peter, Davids teamchef, liep de keuken binnen. Snel wierp hij een blik op Isabel, een flard van verbazing ging over zijn gezicht, maar hij zei niets behalve: ‘Hé Isabel, jij ook hier?’ Zonder een antwoord af te wachten richtte hij zich tot David, die nu een moedeloze uitdrukking op zijn gezicht had. De adrenaline zakte af, de realiteit drong tot hem door. Karel was ondertussen zijn koffer alweer aan het inpakken. Het hoedje stond weer op zijn hoofd. Hij keek naar David. Bezorgdheid. Dat drukten zijn ogen uit. Met een kort knikje naar Peter boog Karel zich over de in te vullen overlijdensverklaring.

‘Weet je wie dit is?’ Peter gebaarde naar het hoofd, terwijl hij David aankeek.

‘Geen idee.’

‘Tets gehoord of gezien, iets opvallends in huis, of iets afwijkends gemerkt?’

‘Nee, het hoofd lag er toen ik na het douchen beneden kwam. Ik weet niet of het er al lag toen ik kort daarvoor naar binnen liep; ik liep van de gang rechtstreeks naar boven om te douchen. Dat doe ik altijd na het hardlopen.’ David keek Peter strak aan. Het voelde raar, en dat was zwak uitgedrukt, om de ondervraagde te zijn.

‘We moeten eruit, de keuken moet onderzocht worden, laten we naar het bureau gaan.’ Peter liep weg. Op dat moment klonk er een geluid. Peter bleef staan, een voet op de drempel. Isabel en David keken direct naar de tafel. Karel keek op van de papieren die voor hem lagen en pakte in een reflex de hoed op zijn hoofd vast, als was hij bang dat deze ineens af zou vallen. Isabel voelde kippenvel op haar armen opkomen. Er kwam geluid uit het hoofd.

*

‘Man, man, wat gestoord.’ Peter liep hoofdschuddend rondjes. Als ervaren rechercheur, en sinds een aantal jaren als teamchef van de recherche verbonden aan hetzelfde districtsteam als David, had hij aardig wat meegemaakt. Zijn laatste zaak betrof een vermoorde junk. Een uit de hand gelopen conflict met de pooier van de vriendin van de junk leidde tot een paar messteken in diens rug. Met de dood als gevolg. De pooier had er zijn schouders over opgehaald. Had hij maar niet ‘zijn meid’ van het werk moeten houden. Dergelijke zaken waren niet ongebruikelijk. Een hoofd op de tafel bij een collega, waar ook nog eens iets wat geluid maakte in zat, dat was van een geheel andere orde. Beelden van CSI-afleveringen gingen door zijn hoofd. Zijn ratio zei hem dat een afrekening uit het criminele circuit, dat met de dag inventiever werd in dit soort dingen, waarschijnlijk het meest voor de hand liggend was. Toch sijpelden gedachten aan een soort Nederlandse Ted Bundy er desalniettemin doorheen.

‘Ik schrok me rot.’ David zag bleek en zat te trillen. Zijn eer-

dere, in ieder geval ogenschijnlijke rust was volledig verdwenen. 'Ik dacht even dat ik gek werd. Een onverstaanbaar mompelend hoofd op mijn keukentafel. Dit is de absurditeit ten top.'

'Tja, nogal.' Peter staarde voor zich uit.

Susan, die vanwege haar zwangerschap bureaudienst draaide, kwam naar binnen lopen met twee koffie. Haar staart zwiepte op en neer. Ze had een verende tred, alsof er kleine trampolines onder haar schoenen zaten. Zelfs het toenemende gewicht van haar buik hield haar niet volledig bij de grond. Ook háár gezicht was witjes. Alleen het puntje van haar neus was rood, alle spanning had zich daar verzameld. Van een rustige bureaudienst, met slechts enkele gebruikelijke meldingen zoals burenruzies, was haar dienst ineens veranderd in een hectische toestand waar niemand echt grip op leek te hebben. Opgefokte agenten, een telefoon die niet meer op-hield met overgaan. Zelfs de arrestanten in de celblokken waren onrustig, alsof ze voelden dat er iets gebeurd was.

'Jeetje, David, wat een drama. Ik weet niet wat ik zeggen moet. Gewoon kut, gadver.' Susan zette de koffie vlak voor David op tafel. David zei niets, knikte alleen. Susan wierp een blik op Peter. Die haalde zijn schouders op. 'Susan, wil jij bellen met Robert van forensisch? Of hij David op sporen komt onderzoeken? Ik wil niet dat iemand anders dat doet.' David keek op. Shit, ja, ook dat nog. Hij keek naar zijn handen. Het hoofd had hij niet aangeraakt. Toen hij na het douchen beneden kwam en het hoofd zag, had hij direct Isabel gebeld. Hij wist donders goed dat hij overal van af moest blijven. Na het telefoontje aan Isabel had hij het bureau gebeld. Binnen korte tijd waren er enkele agenten ter plekke geweest die, zoals gebruikelijk, de boel met linten hadden afgezet. Isabel was vrijwel tegelijkertijd met de agenten aangekomen. Ze hadden verrast naar haar gekeken, maar verder niets gezegd. Hoewel Isabel inmiddels geruime tijd geen rechercheur meer was, werd ze nog steeds als een van hen beschouwd. Onuitgesproken en zonder bevoegdheden, maar toch, wél een van hen.

'Is de forensische opsporing al in Davids huis dan?' Susan had

haar mobiel uit haar zak gepakt. ‘Dan bel ik eerst hen om het kort te sluiten, en dan Robert, oké?’

‘Prima. Ze zijn er al. We hebben gewacht tot ze ter plekke waren, ze zijn al zeker een halfuur aanwezig. Zeg maar dat Robert een bekende is, en dat ik hem heb aangewezen om David te onderzoeken. Gerrit heeft de coördinatie in handen daar, bel hem even.’

Susan zocht in haar contactenlijst naar Gerrit Olde Barneveld. Jonge vent, relaxed en niet zo streberig zoals sommige jonge jongens. Een verademing, vond Susan. De laatste jaren schoten, dankzij series als *CSI* en *Criminal Minds*, de opleidingen op forensisch gebied en criminologie als paddenstoelen uit de grond. Met als gevolg een horde jonge mensen die dachten dat het werk in Nederland bij de forensische recherche hetzelfde was als op de televisie. Voor dat deel van hen dat het na een snelle desillusie niet opgaf, gold dat ze over het algemeen serieus en realistisch waren. Die, ook als ze aan inbraakonderzoeken werkten en dagelijks met hun vingerafdruksetjes door eengezinswoningen in nieuwbouwwijken gingen, het werk serieus namen en hun beste beentje voorzetten. Gerrit was zo’n jonge serieuze vent, met als gevolg een carrière die als vanzelf met sprongen ging. Met een naam die deed vermoeden dat hij minstens veertig was. Wie noemde iemand nog Gerrit? Susan vond het vreemd.

‘Gerrit.’ Hij nam op met een gejaagdheid in zijn stem die ze nooit eerder had gehoord. Ook hij, zelfs hij, was kennelijk uit zijn doen door het hele gebeuren.

‘Hoi Gerrit, met Susan. Ik bel om te zeggen dat Peter wil dat Robert David komt checken. Oké? Dan weet je dat.’

‘Akkoord. Wil jij dan alvast doorgeven dat het verdomme fucking weird is hier? Echt, dat hoofd, met een apparaat erin. In het huis van David. Weet niet wie hij de afgelopen tijd pissig gemaakt heeft, maar man, dit is niet niks. Dit is fucking heftig.’ Gerrit moest stoom afblazen, dat was duidelijk. ‘Wens David sterkte van me, oké?’ Voor Susan kon antwoorden had hij weer opgehangen.

Peter keek naar Susan. Ze hoefde niets te zeggen. Gerrit had zo luid gesproken dat hij het al gehoord had. ‘Ik ga Robert bellen. Heb je verder iets nodig? Meer koffie?’

‘Nee, dank je. Ik ga met David in kamer drie zitten. Roep je ons als Robert er is?’

‘Doe ik.’ Susan liep weg, zoekend naar het nummer van Robert in haar mobiel. Dit was nog lang niet afgelopen, dacht ze. Nog lang niet.

Kamer drie was niet de ruimste gesprekskamer, maar ogenschijnlijk wel de minst kille. Iemand had ooit een poging gedaan de kamer op te fleuren met een kleurtje, zodat het oorspronkelijke neutrale grijs van de muren de sfeer minder bedrukte. Om die reden werd deze kamer regelmatig gebruikt voor zaken rondom de wat meer gevoelige onderwerpen, zoals huiselijk geweld of zedenzaken.

‘Ik kan er weinig meer over zeggen dan ik al gezegd heb.’ David keek Peter aan, nadat ze eenmaal zaten. ‘Ik kwam thuis van het hardlopen, rond kwart over twee, liep direct van de voordeur door de trap op, naar de douche, en na een minuut of tien liep ik naar beneden naar de keuken, waar ik het hoofd zag liggen. Ik heb Isabel gebeld, vervolgens de meldkamer. Waar is ze eigenlijk?’ Ineens drong het tot David door dat hij Isabel niet meer gezien had sinds ze op het bureau waren aangekomen. Ze waren samen naar binnen gelopen. Hij en Peter waren in de ruimte achter de balie gaan zitten. Wat was zij gaan doen? Hij wist het niet. Te veel in zijn hoofd. Details vervaagden daardoor.

‘Mogelijk is ze nog in de wachtkamer, daar ging ze zitten om iemand te bellen, iets met haar werk. Geloof dat ze naar het mortuarium moest. Ik vermoed dat ze in dat geval inmiddels weg is. Ik bel haar later, ik wil haar ook spreken.’

David knikte. ‘Ik heb niets aangeraakt, behalve mijn telefoon. Van het hoofd, en al het andere in de keuken ben ik afgebleven. Niet dat het veel uitmaakt, vermoed ik. Het is mijn huis. Mijn vingerafdrukken zitten overal.’

‘Niet op het hoofd. Tenzij je de dader bent.’ Peter keek David aan toen hij het zei.

‘Of tenzij ik net loog, en ik het hoofd wél heb aangeraakt,’ ketste David terug. Even was de spanning voelbaar in de ruimte. Daar deed een gekleurde muur niets aan af.

‘Sorry David, dat was, nou ja, dat was niet nodig. Ik verdenk je niet. Je bent wat mij betreft geen verdachte.’

‘Maar wel een betrokkene. Het gaat om mijn huis, mijn persoon. Dat hoofd lag er niet toevallig. Dat weten we allebei. Ook zonder gespecialiseerd te zijn in gedrag en psychologie vind ik het voor de hand liggen dat dit op de een of andere manier met mij te maken heeft.’

Peter wist dat David waarschijnlijk gelijk had. Of het toeval moest een wel heel ironisch loopje met hem nemen.

‘Kwam het hoofd je bekend voor?’

‘Volgens mij had ik dat ook al gezegd. Nee.’ Elk spoor van irritatie ontbrak. David wist hoe het spelletje werd gespeeld. Zelfs als het geen spelletje was, zelfs als hij geen verdachte was. Veel vragen stellen is veel antwoorden krijgen. Veel antwoorden leveren mogelijk een aanwijzing op. En een aanwijzing, hoe klein ook, was nodig om een weg in te slaan. Een weg die uiteindelijk kon leiden naar een afgesloten zaak. Vooralsnog was er echter geen weg te zien.

‘Het hoofd zal zo snel mogelijk onderzocht worden. Ik neem aan dat de toestemming van de officier van justitie er elk moment kan zijn, dan kan het overgebracht worden naar het mortuarium. Susan heeft de uitvaartondernemer die belast is met speciaal politievervoer inmiddels gesproken als het goed is. Ik had haar vanaf jouw huis daarover een app gestuurd. Terwijl het onderzoek loopt, gaan wij de vermisten checken uit de regio, en als dat niets bijzonders oplevert, landelijk. Het lijkt me verstandig dat jij je gedeisd houdt wat je handelen naar buiten toe betreft. Voor je het weet gaan er gekke verhalen rond.’

‘Die gaan er toch wel komen.’

‘Ongetwijfeld. Maar we hoeven het niet extra te voeden.’

‘Ik wil Isabel erbij hebben.’

Peter fronste zijn voorhoofd. ‘Waarom?’

‘Ze was een verrekt goede rechercheur. Ze is een geweldige post-mortalezorgspecialist.’

‘Klopt. Maar ze werkt niet meer voor ons. Ik kan dat niet zomaar verantwoorden. Dat weet je best, David.’

‘Ze kan adviseur zijn. Desnoods onbezoldigd. Ik voel het aan mijn water Peter. Dit is iets groots, iets wat boven ons uitstijgt. Ik wil alle hulp die er is. Alle góede hulp. Dus haal erbij wie je wilt, om het even in welke functie. Maar zorg dat Isabel erbij zit.’

‘Ik zal erover denken, ik kom erop terug. Akkoord?’

David antwoordde niet. Hij zag aan Peter dat het al in orde was. Hij kon het nog niet hardop zeggen, er moesten her en der aan wat touwtjes getrokken worden. Isabel zou erbij zijn. Hij voelde de druk op zijn schouders afnemen. Als ze zelf wilde althans. Als ze het aandurfde.

‘Wat ga jij straks doen? Niet naar huis neem ik aan? Los van het feit dat er een onderzoek aan de gang is, en je keuken voorlopig onbegaanbaar terrein zal zijn, kan ik me voorstellen dat je vanavond en vannacht liever op een andere plek bent.’

Voor David kon antwoorden onderbrak een zachte klop op de deur hen.

‘Peter?’ Het was Susan. ‘Robert is er.’

‘Laat maar binnen. Dank je wel Susan.’ Peter stond op. Met zijn handen ging hij door zijn haar, dat steeds grijzer werd rondom de slapen. Hij moest eigenlijk naar de kapper. En scheren, dat werd ook weer eens tijd. Zijn vingers gleden langs de stoppels op zijn wangen en kin.

‘Hoi, David. En Peter. Dag.’

Robert stapte de kamer binnen, die ineens een stuk kleiner leek door zijn aanwezigheid. Met zijn ruim twee meter lange lijf had Robert overal dit effect. Zijn grote grove handen met relatief korte brede vingers pasten bij zijn stevige bouw, maar verhulden tegelij-

kertijd een verrassende fijngevoeligheid, en een zeldzame nauwkeurigheid in onderzoek doen.

‘Goedemiddag Robert.’ Peter knikte naar de stoel waar hij zojuist had gezeten. ‘Ga zitten.’

‘Hallo.’ David keek Robert aan. Ook zittend was het lengteverschil groot, hij moest licht omhoogkijken om Robert recht in de ogen te kunnen kijken.

‘Ik heb een en ander al via Susan gehoord,’ begon Robert, ‘en ik werd gebeld door Gerrit. Heb hem nooit eerder zo opgefokt gehoord. En dat is best apart, want hij is normaal gesproken zo’n koele jongen.’

‘Tja. Het is op z’n zachts gezegd een bijzondere zaak. Dit is nog nooit gebeurd. Zo’n hoofd niet, en zeker niet in het huis van een van ons.’

‘Jullie hebben je niet geheel gehouden aan de forensisch technische normen. Ik had David ter plekke moeten onderzoeken, dat was beter geweest. In ieder geval op papier.’ Robert keek Peter strak aan.

‘Weet ik. Mijn schuld. Toen dat geluid vanuit het hoofd klonk, raakten we allemaal nogal van slag, en heb ik voorgesteld om verdere gesprekken hier op het bureau te voeren. David is ter plekke overal van afgebleven. Hij zegt zelf...’

‘Ik kan nog heel goed voor mezelf praten,’ onderbrak David Peter.

‘Ik heb het hoofd niet aangeraakt Robert, ik ben niet stom. Je zult op mij niets vinden. Niet op mijn handen, niet onder mijn nagels.’ David keek Robert aan. Zijn handen trilden iets, maar in zijn stem was geen enkele twijfel hoorbaar.

‘Goed, ik pak mijn spullen erbij. En, for the record, ik twijfel niet aan jou, David. Waarom zou ik? Omdat ik rechercheur ben? Ik doe wat ik doen moet, en daarmee ga ik jouw verhaal staven. Dat is mijn uitgangspunt. Omdat ik je al jaren ken. Je bent een vriend. En omdat ik weet dat als je liegt, ik het zal vinden. Dus uiteindelijk doet het er niet toe wat ik denk, maar het voelt prettiger en men-

selijker én meer in de lijn van onze relatie om uit te gaan van jouw onschuld. Helder?’

Dit was de Robert die Peter kende. Dit was waarom hij hem wilde.

‘Ga jij de verdere sporencoördinatie ook op je nemen, Robert? Ik neem aan dat deze zaak daarvoor groot genoeg is?’

‘Dat denk ik wel. Ik heb nog geen definitieve bevestiging gehad, maar het ligt voor de hand. Gerrit liet dat doorschemeren aan de telefoon daarnet. Het gaat om een van ons, hè. Daardoor wordt het groot, hoe dan ook.’ Hij keek naar David. Die wist precies wat dit inhield. Een groot onderzoek. Landelijke medewerking. En landelijke aandacht.

‘Oké, Gerrit en ik houden de lijnen strak, jij blijft paraat en richt je op de sporen. Je koppelt naar ons beiden terug. Ik ga mijn onderzoek starten en wat mensen bij elkaar verzamelen voor het tactische onderzoek. Met als primaire vraag: van wie is dat hoofd? Weet jij of het inmiddels verplaatst is naar het mortuarium?’

‘Daarnet nog niet,’ Robert schudde zijn hoofd. ‘Ik begreep van Gerrit dat ze in afwachting van de toestemming van de officier van justitie waren. Mogelijk is dat inmiddels al geregeld. Karel had de overlijdensverklaringen die nodig zijn ingevuld begreep ik. Ik zal hem zo bellen.’

‘Prima. Jij gaat David nu eerst op sporen onderzoeken. Ik ga wat telefoontjes plegen. En alvast een niet-veelzeggende persverklaring laten opstellen. Ik zie je later.’

Terwijl Peter de kamer verliet, pakte Robert zijn tas en haalde er de benodigde onderzoeksinstrumenten uit. Tijdens het onderzoeken van Davids handen, van de polsen tot aan de vingertoppen en onder de vingernagels, bleef hij zwijgen. David zei eveneens niets.

‘De laatste tijd is er veel kritiek op de politie en gezeur over kwaliteit van de recherche. Dit gaan we strak aanpakken en de mensen laten zien dat we wel degelijk iets kunnen.’ Robert doorbrak het stilzwijgen. ‘Er zullen vingers naar je gaan wijzen David, zelfs als we concrete bewijzen hebben die je vrijpleiten. We moeten ach-

terhalen van wie dat hoofd is, en uitvinden wanneer die persoon is omgebracht. En hopen dat jij een alibi hebt voor dat moment.’

‘Als we daar ooit achter komen.’ David klonk moedeloos.

*

Isabel keek naar het lichaam. De donkere verkleuringen op de bovenbuik waren geen goed teken, evenmin als de behoorlijke zwelling ervan. De ontbinding had al ingezet. Rondom de mond liep vocht. Geen helder vocht, maar donker, bijna zwart, dik, stroperig vocht. De man op haar tafel was zestig en vanochtend overleden aan uitgezaaide maagkanker. Zoals vaker gebeurde, ondanks opmerkingen hierover en pogingen tot communicatie over dergelijke overdrachten tijdens teamoverleg, had de verpleging het lichaam met alles erop en eraan, zonder enige vorm van wat ze vroeger ‘afleggen’ noemden, naar het mortuarium beneden gereden. Om zich vervolgens razendsnel uit de voeten te maken. De slang van de sondevoeding zat nog in de neus, de infuusnaald in de arm. Beide wel losgekoppeld van de zakken, maar niet verwijderd uit de man. Ondanks het werk dat ze deden, waardoor je zou verwachten dat de dood niet meer als een geheel onverwachte gast werd gezien, durfden de meeste verpleegkundigen zich nauwelijks te vertonen in de catacomben van het ziekenhuis.

Er ging een anekdote rond, die zomaar waar kon zijn, over een overledene die tijdens een nachtdienst naar het mortuarium gebracht moest worden. Omdat er ’s nachts twee verpleegkundigen dienst hadden op een afdeling, en er uiteraard een verpleegkundige bij de patiënten moest blijven, moest een van de twee deze taak op zich nemen. En ’s nachts alleen in een donker ziekenhuis naar een nog donkerder mortuarium, daar werd geen enkele verpleegkundige blij van. Beneden aangekomen met de dode wist de verpleegkundige niet hoe snel ze het lichaam in de rij bij de andere lichamen moest zetten. Daarbij keek ze niet zo goed uit, en stootte met de brancard, waarop de dode lag, te hard tegen een andere

brancard. Waarna een en ander ging rollen en tegen elkaar botste, waardoor her en der armen en benen onder de lakens uit schoten. Ze durfde het niet aan alles weer goed te leggen, en liet slechts een briefje achter waarop stond: sorry...

Het mortuarium was, kortom, geen geliefde plek.

Isabel had nooit goed begrepen waarom niet. Voordat ze met de politieacademie startte had ze anderhalf jaar de opleiding tot verpleegkundige gevolgd. In die tijd, begin jaren negentig van de vorige eeuw, heette dat de inservice opleiding, waarbij je in een soort leer-werktraject opgeleid werd tot verpleegkundige in een algemeen ziekenhuis. Al vrij vroeg in de opleiding kreeg ze het aanbod om een dag mee te lopen in het mortuarium met de obductie-assistent.

Isabel had haar ogen uitgekeken die dag. Twee oudere vrouwen, recent overleden, werden opengemaakt voor onderzoek. Beiden waren aan kanker overleden. De eerste confrontatie met de twee naakte, kwetsbare lichamen in de grote steriele ruimte van het mortuarium was na een onwennig begin vrij snel vooral een fascinerende aangelegenheid. De obductie-assistent, wiens naam Isabel volledig ontgaan was, vertelde uitgebreid wat hij deed. Waarschijnlijk was hij content met de duidelijk enthousiaste jonge leerling-verpleegkundige die zich in tegenstelling tot vele anderen niet misselijk of anderszins onprettig voelde in deze omgeving. Hij liet longen zien waarin metastasen, uitzaaiingen, zaten. De vlekjes waren duidelijk te herkennen als afwijkend weefsel, vergeleken met gezonde longen. Het schedel lichten was helemaal een indrukwekkende gebeurtenis. Achter de haargrens in de nek werd de huid voorzichtig losgesneden, waarna de huid die de schedel bedekt naar voren, over het gezicht, getrokken werd. Vervolgens werd de schedel geopend, en werden de hersenen verwijderd. Deze werden gewogen en geregistreerd voor verder onderzoek door de klinisch patholoog. De nu holle ruimte in de schedel werd met een soort tissue opgevuld, het deel van de schedel dat verwijderd was, werd teruggeplaatst en de huid werd teruggetrokken.

Met de sluiting van de huid daar waar het eerder geopend werd, kreeg de dode haar gezicht terug. Later, in de kist, zou niemand iets terugzien van deze ingreep.

De obductie-assistent ging gedurende de gehele obductie uiterst zacht en vriendelijk om met het lichaam. Op geen enkel moment was hij respectloos, of onverschillig. Hij was zich voortdurend bewust van het feit dat het lichaam op zijn tafel een mens was. Een mens dat tot voor kort leefde, ademde, lachte, hilde.

Isabel was gefascineerd geweest. Nooit had ze kunnen bevroeden hoe waardevol dit werk was, hoe het kon bijdragen aan onderzoek naar een doodsoorzaak. En vooral hoe het een rust met zich meebracht die nergens mee te vergelijken viel. De stilte van de ruimte, de stilte van het lichaam. De stilte in haarzelf tijdens het kijken naar de sectie en naar de afronding waarin het lichaam verzorgd werd en weer toonbaar werd gemaakt voor het allerlaatste hoofdstuk: afscheid voor de naasten en de uitvaart.

Isabel werd geen verpleegkundige. Na ongeveer anderhalf jaar waarin de ervaren rust in toenemende mate een gemis werd, en het zorgen voor patiënten niet voldoende bevredigde om dat gemis te compenseren, besloot Isabel te stoppen. Korte tijd overwoog ze arts te worden. Zodat ze bezig kon zijn met onderzoek naar oorzaken van ziekte, en minder met het verzorgen van de gevolgen ervan. De gedachte aan de lange studie hield haar tegen. Ze wilde liever snel praktisch aan de slag. Iets doen. Er was wat haar betrof slechts één andere optie over. Ze meldde zich aan bij de politieacademie. Niet dat ze verwachtte daar die rust van het mortuarium weer te vinden. Wel hoopte ze er dat andere deel dat ze had ervaren te vinden: het helpen zoeken naar oorzaken, en daarmee het oplossen van misdrijven, opdat slachtoffers, familie en vrienden verder konden met hun leven. Praktisch iets doen. Concreet speurwerk. Haar streven was rechercheur worden. Tacitisch rechercheur.

Hoe anders het uiteindelijk allemaal zou lopen, had ze op dat moment niet kunnen bedenken.